

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 10Csp/67/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116222187
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Singerová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:4116222187.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Zuzanou Singerovou v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom, Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, proti žalovanému: P. T., narodený XX.X.XXXX, bytom S. XXX/XXX, A., o zaplatenie 1572 eur s úrokom z omeškania, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 800 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne z 333,32 eur od 3.5.2011 do zaplatenia, 66,67 eur od 20.5.2011 do zaplatenia, 66,67 eur od 20.6.2011 do zaplatenia, 66,67 eur od 20.7.2011 do zaplatenia, 66,67 eur od 20.8.2011 do zaplatenia, 66,67 eur od 20.9.2011 do zaplatenia, 66,67 eur od 20.10.2011 do zaplatenia, 66,67 eur od 20.11.2011 do zaplatenia a 66,67 eur od 20.12.2011 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žaloba sa vo zvyšnej časti zamietla.

III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou požadoval, aby súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť mu 1572 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne od 3.5.2011 do zaplatenia s odôvodnením, že ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi na základe zmluvy č. 404200732 zo dňa 15.11.2010 úver 800 eur, ktorý sa mu žalovaný zaviazal vrátiť v 12-tich splátkach vo výške 131 eur mesačne od 19.12.2010, s vrátením ktorých sa dostal do omeškania a preto sa celý dlh stal splatným 3.5.2011. Žalovaný bol trestným rozkazom Okresného súdu Nitra z 31.5.2012 č.k.33T/65/2012 odsúdený pre prečin úverového podvodu, pričom on bol so svojim nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Žalovaný mu nezaplatil žiadnu sumu. K návrhu pripojil trestný rozkaz, všeobecné podmienky poskytnutia úveru, výpis z obchodného registra a zmluvu o úvere.

2. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu bola doručená spolu s listinnými dôkazmi predloženými žalobcom nevyjadril.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov predložených žalobcom a prvýkrát o žalobe rozhodol rozsudkom z 18.1.2017 č.k.10Csp/67/2016-18 tak, že žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Súd mal za preukázané, že medzi stranami existoval záväzkový vzťah na základe zmluvy o úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou a boli preukázané všetky predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu, ktorá žalobcovi vznikla vo výške 800 eur. Pretože však nárok na náhradu škody bol premlčaný v dvojiročnej subjektívnej premlčacej dobe podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na čo súd prihliadol ex offio podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., žalobu zamietol. Náhradu trov konania žalovanému nepriznal, pretože mu žiadne nevznikli.

4. Žalobca podal proti rozsudku odvolanie, v ktorom namietal, že k premlčaniu nároku neprišlo, pretože súd nebol oprávnený na premlčanie prihladiť, zmluva o úvere je absolútnym obchodom, k spôsobeniu škody prišlo úmyselne a preto je premlčacia doba 10 ročná. Trval na tom, že žalovanému poskytol 800 eur pri uzavretí zmluvy a spôsobil mu škodu 1572 eur.

5. Odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil, pretože prihliadol na nález Ústavného súdu SR ÚS 11/2016 z 7.2.2018 o tom, že § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. je protiústavný. Zároveň uviedol, že v zmluve (aj keď zle čitateľnej) je potvrdenie o prevzatí hotovosti 15.11.2010. Súdu prvej inštancie uložil, aby sa vysporiadal s tým, či zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti v súlade s ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch a na základe toho opäť posúdil nárok žalobcu.

6. Súd pojednával a spor rozhodol bez prítomnosti a výsluchu strán sporu, ktoré mali predvolanie na pojednávanie doručené. Žalobca svoju neúčast' ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal. Žalovaný svoju neúčast' neospravedlnil.

7. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalobcu a vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, ktoré predložil a výpisom z živnostenského registra žalovaného, z ktorého považoval za preukázané nasledovné skutočnosti:

8. Žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli 15.11.2010 zmluvu o úvere. Žalobca je obchodná spoločnosť s predmetnom podnikaní poskytovaním úverov. Žalovaný má od 21.6.2002 oprávnenie na podnikanie, ale nie v predmete poskytovaní úverov. Žalovaný bol v zmluve označený rodinným číslom, bydliskom, identifikačným číslom, obchodným menom a miestom podnikania. V zmluve nie je čitateľne uvedené za akým účelom bol žalovanému úver poskytnutý. Žalobca sa v zmluve zaviazal žalovanému poskytnúť úver 800 eur, ktorý sa mu žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným bližšie neurčeným poplatkom 772 eur t.j. zaplatiť celkom 1572 eur v 12 mesačných splátkach po 131 eur počnúc dňom 19.12.2010. Žalovanému bol úver poskytnutý 15.11.2010. Súčasťou zmluvy majú byť všeobecné podmienky žalobcu, ktoré sa v spise nachádzajú nepodpísané žalovaným. Z www.nbs.sk vyplýva, že v čase uzavretia zmluvy bola obvykle požadovaná odplata na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch 9,67 % ročne. Žalovaný žalobcovi nezaplatil žiadnu sumu. Žalovaný bol trestným rozkazom Okresného súdu Nitra z 31.5.2012 č.k.33T/65/2012 odsúdený pre prečin úverového podvodu a žalobca bol so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

11. Podľa § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, s účinnosťou od 1.6.2010 do 31.5.2014, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

13. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

14. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

15. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom od 11.6.2010, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

16. Podľa § 9 ods. 2 písm. i) uvedeného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobie, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru.

17. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) uvedeného zákona, zmluva o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

18. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) uvedeného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

19. Podľa § 9 ods. 2 písm. y) uvedeného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

20. Podľa § 11 ods. 1 uvedeného zákona, v znení účinnom od 11.6.2010 do 31.12.2012, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

21. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným existoval záväzkový vzťah, titulom zmluvy o úvere uzavretej podľa § 497 Obchodného zákonníka. Žalobca pri uzavretí zmluvy a plnení z nej konal v rámci predmetu svojho podnikania t.j. ako dodávateľ. Žalovaný, ktorý je fyzickou osobou bol síce v zmluve charakterizovaný ako podnikateľ, ale aj rodným číslom a bydliskom. V konaní nebol preukázaný účel uzavretia zmluvy a predmetom podnikania žalovaného nebolo a nie je poskytovanie úverov. Uzavretá zmluva je pretlačenou formulárovou (typovou) zmluvou, ktorú žalobca uzatvára so spotrebiteľmi, čo bolo súdu známe z jeho rozhodovacej činnosti. Súd preto dospel k záveru, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy a plnení z nej konal ako spotrebiteľ. Uzavretá zmluva je preto spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa použijú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka popri zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobca sa v zmluve zaviazal žalovanému poskytnúť úver 800 eur, ktorý sa mu žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným bližšie neurčeným poplatkom 772 eur. Pretože zmluvné strany sa v zmluve nedohodli na zaplatení úrokov za poskytnutie úveru, považoval súd takto dohodnutý poplatok za odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa

§ 499 Obchodného zákonníka, ktoré predstavuje 96,50 % ročne. Dohodnutá odplata tak prevyšuje desaťnásobne odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu v obdobných prípadoch, ktorá bola v čase uzavretia zmluvy 9,67 % ročne. Dohoda o odplate musí byť v súlade s dobrými mravmi a pretože takt dojednaná odplata je však v rozpore s dobrými mravmi je podľa § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka neplatná. Zo zmluvy o úvere okrem toho vyplýva, že neobsahuje obligatórny údaj o dobe trvania zmluvy, termíne konečnej splatnosti, úrokovej sadzbe, ročnej percentuálnej miere nákladov, výške, počte a termínoch splatnosti splátok a priemernej hodnote RPMN podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Pretože v konaní nebolo sporné, že úver bol žalovanému poskytnutý, je tento úver podľa § 11 ods. 1 uvedeného zákona bezúročný a bez poplatkov. Pretože žalobca si splnil svoje povinnosti zo zmluvného vzťahu so žalovaným a poskytol mu úver 800 eur, ktorý je bezúročný a bez poplatkov a dohoda o odplate je aj neplatná, je žalovaný, ktorý si svoje povinnosti nesplnil povinný vrátiť žalobcovi nesplatený úver vo výške 800 eur. Hoci žalobca požadoval zaplatenie celkovej dohodnutej čiastky 1572 eur ako škody a takto súd prvej inštancie nárok v prvom zrušenom rozhodnutí aj posúdil, súd s poukazom na neskoršie rozhodnutia súdu vyššieho stupňa a to uznesenie Krajského súdu v Nitre z 11. júla 2018 č.k.25Co/330/2017-47 a rozsudok z 30. januára 2018 6Co/192/2017-55 posúdil tento nárok ako plnenie zo zmluvy a nie nárok na náhradu škody. Žalobe preto v časti vyhovel a rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 800 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

22. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

24. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

25. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., v znení účinnom do 31. januára 2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

26. Žalobca žalobou požaduje od žalovaného aj zaplatenie úroku z omeškania z celej dlžnej sumy od 3.5.2011, kedy sa mal stať splatným celý dlh do zaplatenia. V konaní nebolo sporné, že žalovaný sa so zaplatením istiny dostal do omeškania a preto má žalobca podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka nárok na zaplatenie úrokov z omeškania. Keďže však vrátenie plnenia bolo dohodnuté v splátkach, pričom 12 splátka mala byť splatná 19.11.2011, bol žalobca povinný preukázať, že žalovaného upozornil na možnosť požadovať vrátenie celého plnenia podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pred tým ako úver predčasne k 3.5.2011 zosplatnil, čo však nepreukázal. Súd preto rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania 5 % ročne z 333,32 eur, s ktorou sumou bol v omeškaní k 3.5.2011 t.j. splátky č. 1 až 5 každá vo výške 66,67 eur od 3.5.2011 do zaplatenia a ďalej zo splátok č. 6 až 12 každá vo výške 66,67 eur vždy od 20.dňa v mesiaci do zaplatenia. Pri úvere 800 eur, ktorý je bezúročný a bez poplatkov a jeho vrátenie bolo dohodnuté v 12 - tich splátkach pripadá na jednu splátku 66,67 eur. Pretože žalobca požaduje úroky z omeškania vo výške 5 % ročne, ktorá je nižšia než základná úroková sadzba podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z, súd žalobe v tejto časti vyhovel a rozhodol, že žalovaný je povinný žalobcovi úroky z omeškania 5 % ročne, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

27. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a pretože úspech a neúspech strán bol takmer rovnaký, žiadna z nich nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.